SPIS TREŚCI

WSTĘP (Aldona Andrzejczak) 6

I. SPOŁECZNE UMIEJĘTNOŚCI NAUCZYCIELA SZKOŁY ŚREDNIEJ (Maria Łukasiewicz) 7
Cele rozdziału 7
Wprowadzenie 7
1. Zaburzenia w percepcji i komunikacji interpersonalnej jako podstawa trudności w kontakcie nauczyciel – uczeń 8
2. Wywieranie wpływu na uczniów i egzekwowanie poleceń 15
3. Rozwiązywanie konfliktów 18
4. Nauczanie i prowadzenie wykładu 19
5. Metody doskonalenia umiejętności nauczyciela 22

Pytania i ćwiczenia 23
Literatura 24

II. INSPIROWANIE ROZWOJU UCZNIÓW (Grażyna Bartkowiak) 25
Cele rozdziału 25
Wprowadzenie 25
1. Czynniki warunkujące twórczy rozwój człowieka 25
2. Metody inspirowania uczniów i klasy szkolnej do twórczej pracy 31

Pytania i ćwiczenia 40
Literatura 41

III. OD EDUKACJI TRADYCYJNEJ DO EDUKACJI ELASTYCZNEJ (Janina Minkiewicz-Najtkowska) 43
Cele rozdziału 43
Wprowadzenie 43
1. Uczyć się aby żyć. Uczyć się aby być. Uczyć się bez granic 44
2. Pedagogiki alternatywne 47
3. Antypedagogika 53

Pytania i ćwiczenia 57
Literatura 61

IV. OGÓLNE ZASADY UCZENIA SIĘ I MOTYWACJI
(Aldona Andrzejczak) 62
Cele rozdziału 62
Wprowadzenie 62
1. Zasada motywacji 62
2. Zasada warunków wstępnych 64
3. Zasada wzorca 65
4. Zasada przystępności 65
5. Zasada różnorodności 66
6. Zasada praktyki 66
7. Zasada czasu 68
8. Zasada stopniowania 69
9. Zasada zadań 69
10. Zasada przyjemności 70

Pytania i ćwiczenia 72
Literatura 73

V. OPERACYJNE FORMUŁOWANIE CELÓW LEKCJI
(Aldona Andrzejczak) 74
Cele rozdziału 74
Wprowadzenie 74
1. Ogólne i operacyjne cele kształcenia 74
2. Składniki celu operacyjnego 76
3. Procedura operacjonalizacji 78

Pytania i ćwiczenia 87
Literatura 90

VI. NAUCZANIE POJĘĆ, ZASAD I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW (Aldona Andrzejczak) 91
Cele rozdziału 91
Wprowadzenie 91
1. Zasadnicze etapy pracy z uczniami 92
2. Nauczanie pojęć 94
3. Nauczanie zasad 98

4. Nauczanie rozwiązywania problemów 101
a - Ogólne zasady i strategie rozwiązywania problemów 102
b - Nauczanie sposobów rozwiązywania problemów 108

Pytania i ćwiczenia 112
Literatura 116

VII. ROZWAŻANIA O NAUCZYCIELU
(Aleksander Wesołowski) 117
Cele rozdziału 117
Wprowadzenie 117
1. Szkoła jako system społeczny 117
2. Rola nauczyciela w szkole 122
3. O powołaniu do zawodu nauczycielskiego 125
4. Doskonalenie się w roli człowieka i nauczyciela 126
5. O dumie zawodowej 127

Literatura 129
Dodatkowa literatura w czasopismach 129